

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 10 Δεκεμβρίου 2021
(OR. en)

14744/21

**Διοργανικός φάκελος:
2021/0402 (COD)**

**EDUC 413
JEUN 157
SOC 733
EMPL 551
DIGIT 188
COMPET 904
RECH 561**

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2021) 770 final
Θέμα:	Πρόταση ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια για τη δια βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2021) 770 final.

σνημμ.: COM(2021) 770 final

Βρυξέλλες, 10.12.2021
COM(2021) 770 final

2021/0402 (NLE)

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια για τη δια βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα

{SWD(2021) 367 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Στις πολιτικές κατευθύνσεις της Επιτροπής¹, η πρόεδρος της Επιτροπής Ursula von der Leyen δηλώνει την πρόθεσή της «να εξαλείψ[ει] τα εμπόδια στη μάθηση και να βελτιώσ[ει] την πρόσβαση στην ποιοτική εκπαίδευση», υπογραμμίζοντας τη σημασία που έχουν η ένταξη και η ποιότητα για τη διά βίου μάθηση, όπως εξαγγέλλεται στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων². Στη συνέχεια, η Επιτροπή πρότεινε μια στρατηγική για να βοηθήσει τα άτομα να αναπτύξουν δεξιότητες σε μια αγορά εργασίας που μεταβάλλεται με ταχείς ρυθμούς και ανακοίνωσε μια νέα πρωτοβουλία για τα μικροδιαπιστευτήρια στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων³ (Ιούλιος 2020). Στην ανακοίνωση σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025⁴ (Σεπτέμβριος 2020), η Επιτροπή ανακοίνωσε πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου με στόχο να προαχθεί η εμπιστοσύνη στα μικροδιαπιστευτήρια σε ολόκληρη την Ευρώπη. Στην ανακοίνωση αναφερόταν ότι σκοπός της σύστασης είναι να διασφαλιστεί ότι θα έχουν προβλεφθεί όλες οι απαραίτητες ενέργειες για τα μικροδιαπιστευτήρια έως το 2025. Ως εκ τούτου, στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2021⁵ περιλαμβάνεται δράση σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια στο πλαίσιο του πρωταρχικού φιλόδοξου στόχου «Προώθηση του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής μας»⁶. Η πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τα μικροδιαπιστευτήρια υποβάλλεται μαζί με την πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης.

(1) Προκλήσεις που θα αντιμετωπιστούν με την προτεινόμενη σύσταση:

Στην Ευρώπη, οι άνθρωποι χρειάζεται να επικαιροποιούν διαρκώς τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους για να καλύπτουν το χάσμα μεταξύ της εκπαίδευσης και της κατάρτισης που έχουν λάβει και των απαιτήσεων που δημιουργούνται από μια αγορά εργασίας που μεταβάλλεται με ταχείς ρυθμούς.

Η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 οδήγησε σε ταχεία αύξηση της ζήτησης για σύντομες, εξατομικευμένες ευκαιρίες μάθησης⁷. Η ζήτηση αυτή για νέες μορφές μάθησης οδήγησε σε αντίστοιχη αύξηση του ενδιαφέροντος για «μικροδιαπιστευτήρια» που πιστοποιούν τα αποτελέσματα αυτών των μικρών εμπειριών μάθησης.

Η ζήτηση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί κατά τη διάρκεια της ανάκαμψης από την πανδημία και κατά τα επόμενα έτη. Η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση, οι οποίες διευκολύνονται από το χρηματοδοτικό πρόγραμμα NextGenerationEU, έχουν δημιουργήσει επίσης νέα ζήτηση από τους εκπαιδευόμενους, τους εργαζόμενους και τα άτομα που αναζητούν εργασία οι οποίοι επιδιώκουν την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευσή τους. Επιθυμία

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_el.pdf

² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_el.pdf

³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=el>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52020DC0625>

⁵ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:91ce5c0f-12b6-11eb-9a54-01aa75ed71a1.0013.02/DOC_1&format=PDF

⁶ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:91ce5c0f-12b6-11eb-9a54-01aa75ed71a1.0013.02/DOC_1&format=PDF

⁷ Cedefop, 2020. [Coronavirus boosts interest in online learning](#) (Ο κορονοϊός τονώνει το ενδιαφέρον για τη διαδικτυακή μάθηση)

των εν λόγω εκπαιδευομένων, εργαζομένων και ατόμων που αναζητούν εργασία είναι να εξασφαλίσουν την απασχολησιμότητα και την επαγγελματική τους εξέλιξη. Επιθυμούν επίσης να έχουν πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές και να αποκτούν γνώσεις για την προσωπική τους εξέλιξη.

Ευκαιρίες μάθησης μικρότερου όγκου από αυτές που παρέχονται για τα παραδοσιακά επαγγελματικά προσόντα δημιουργούνται με ταχείς ρυθμούς σε ολόκληρη την Ευρώπη και παγκοσμίως από ευρύ φάσμα δημόσιων και ιδιωτικών παρόχων ως ανταπόκριση στη ζήτηση για περισσότερο ευέλικτες μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο. Η εν λόγω εκπαίδευση και κατάρτιση θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως εκπαίδευση και κατάρτιση που καλύπτει όλη τη διάρκεια και το εύρος της ζωής των ανθρώπων και πραγματοποιείται σε διαφορετικά πλαίσια (στην εργασία, στο σπίτι, μεταξύ ατόμων που εργάζονται ήδη και μεταξύ ατόμων που δεν εργάζονται επί του παρόντος⁸). Τα μικροδιαπιστευτήρια διευκολύνουν τη στοχευμένη και ευέλικτη απόκτηση και αναγνώριση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την κάλυψη νέων και αναδυόμενων αναγκών στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας. Είναι σημαντικό ότι τα μικροδιαπιστευτήρια δεν αντικαθιστούν τα παραδοσιακά επαγγελματικά προσόντα. Αντιθέτως, μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά προς τα παραδοσιακά επαγγελματικά προσόντα και να χρησιμεύσουν ως ευκαιρία διά βίου μάθησης για όλους. Δεδομένης της ευελιξίας τους, τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν να σχεδιάζονται και να παρέχονται από διάφορους παρόχους σε πολλά διαφορετικά πλαίσια τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

Έως σήμερα, δεν έχει διατυπωθεί κοινός ορισμός των μικροδιαπιστευτηρίων, ενώ δεν υπάρχουν πρότυπα για την περιγραφή και την αναγνώρισή τους. Η έλλειψη αυτή δημιουργεί ανησυχίες σχετικά με την αξία, την ποιότητα, την αναγνώριση, τη διαφάνεια και τη «φορητότητα» τους (φορητότητα μεταξύ και εντός των τομέων εκπαίδευσης και κατάρτισης, φορητότητα στην αγορά εργασίας και φορητότητα μεταξύ χωρών)⁹. Αυτό περιορίζει την εμπιστοσύνη, την κατανόηση, την ευρύτερη αποδοχή και την αξιοποίησή τους, στοιχείο που με τη σειρά του περιορίζει τις δυνατότητες των μικροδιαπιστευτηρίων να υποστηρίζουν ευέλικτες διαδρομές μάθησης και επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο στοχευμένων μέτρων για τη στήριξη της ένταξης και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και σε ευκαιρίες επαγγελματικής σταδιοδρομίας για ευρύτερο φάσμα εκπαιδευομένων. Το ευρύτερο αυτό φάσμα εκπαιδευομένων περιλαμβάνει μειονεκτούσες και ευάλωτες ομάδες (όπως άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους, άτομα με μειωμένα προσόντα και μειωμένη εξειδίκευση, μειονότητες, άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και άτομα με λιγότερες ευκαιρίες λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και/ή της κοινωνικοοικονομικά μειονεκτικής τους κατάστασης). Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν με στοχευμένους τρόπους για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις στο εσωτερικό των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των αγορών εργασίας, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τα έμφυλα στερεότυπα και άλλα στερεότυπα που οδηγούν σε διακρίσεις (π.χ. όσον αφορά τις επιλογές σπουδών και στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών πρακτικών και του εκπαιδευτικού υλικού), προκειμένου να υποστηριχθεί η ομαλότερη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία.

⁸ ΟΟΣΑ (2021), [«Micro-credential innovations in higher education: Who, What and Why?»](#), (Καινοτομίες σχετικές με τα μικροδιαπιστευτήρια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: ποιος, τι και γιατί;) OECD Education Policy Perspectives, No. 39, Εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι.

⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2020). [Final report: A European approach to micro-credentials](#). Output of the Micro-credentials Higher Education Consultation Group (Τελική έκθεση: Μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια. Αποτελέσματα της ομάδας διαβούλευσης για τα μικροδιαπιστευτήρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης).

Στόχος και πεδίο εφαρμογής της πρότασης:

Γενικά, η πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τα μικροδιαπιστευτήρια θα συμβάλει στην εφαρμογή των αρχών 1 και 4 του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, διευρύνοντας τις μαθησιακές ευκαιρίες για όλους και διευκολύνοντας τις πιο ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, καθώς και στηρίζοντας το δικαίωμα σε έγκαιρη και εξατομικευμένη βοήθεια για τη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σε στήριξη για κατάρτιση και επανειδίκευση.

Ειδικότερα, η πρόταση έχει ως στόχο:

- να δώσει τη δυνατότητα στα άτομα να αποκτήσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που χρειάζονται για να ευημερήσουν σε μια αγορά εργασίας και μια κοινωνία που μεταβάλλονται με ταχείς ρυθμούς, ώστε να μπορέσουν να επωφεληθούν πλήρως, αφενός, από την κοινωνικά δίκαιη ανάκαμψη από τη νόσο COVID-19 και, αφετέρου, από τη δίκαιη μετάβαση στην πράσινη και την ψηφιακή οικονομία·
- να στηρίξει την ετοιμότητα των παρόχων μικροδιαπιστευτηρίων ώστε να ενισχύσουν την ευελιξία των ευκαιριών μάθησης που προσφέρουν, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους ανθρώπους να διαμορφώνουν εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης και επαγγελματικής σταδιοδρομίας·
- να προωθήσει την αποφυγή αποκλεισμών και τις ίσες ευκαιρίες, συμβάλλοντας στην επίτευξη ανθεκτικότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης και ευημερίας για όλους, στο πλαίσιο της δημογραφικής αλλαγής και σε όλες τις φάσεις των οικονομικών κύκλων.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου καθορίζει μια ευρωπαϊκή προσέγγιση που συστήνει στα κράτη μέλη:

- να εφαρμόσουν κοινό ορισμό των μικροδιαπιστευτηρίων, καθώς και κοινά πρότυπα και κοινές βασικές αρχές για τον σχεδιασμό, την έκδοση και τη φορητότητά τους στην ΕΕ·
- να αναπτύξουν το οικοσύστημα για τα μικροδιαπιστευτήρια·
- να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που έχουν τα μικροδιαπιστευτήρια για υποστήριξη της διά βίου μάθησης και της απασχολησιμότητας.

Ο στόχος είναι τα μικροδιαπιστευτήρια να αναπτύσσονται, να χρησιμοποιούνται και να συγκρίνονται με συνεκτικό τρόπο μεταξύ των κρατών μελών, των ενδιαφερόμενων μερών και των διαφόρων παρόχων (από ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης έως ιδιωτικές εταιρείες) σε διάφορους τομείς, κλάδους και σε διάφορες χώρες.

Η πρόταση έχει σκοπό να στηρίξει τις συνεχιζόμενες εργασίες για τα μικροδιαπιστευτήρια που εκτελούν τα κράτη μέλη, τα ενδιαφερόμενα μέρη και διάφορες ομάδες παρόχων σε ολόκληρη την ΕΕ. Η πρόταση προσφέρει βασικούς πόρους και καθοδήγηση στους παρόχους αυτούς και σε άλλους που ενδιαφέρονται να διερευνήσουν τα μικροδιαπιστευτήρια. Αυτοί οι βασικοί πόροι και η καθοδήγηση θα ενισχύσουν την αξία, την ποιότητα, την αναγνώριση, τη διαφάνεια, τη φορητότητα και την αξιοποίηση των μικροδιαπιστευτηρίων με συνεπή και

συνεκτικό τρόπο. Ως εκ τούτου, θα συμβάλουν στη δημιουργία μιας νοοτροπίας διά βίου μάθησης και θα αυξήσουν την απασχολησιμότητα των ανθρώπων.

Η πρόταση σέβεται πλήρως την πολυμορφία και την ευελιξία των μικροδιαπιστευτηρίων. Γι' αυτόν τον λόγο, η πρόταση δεν συστήνει τη δημιουργία νέων συστημάτων ή ειδών μικροδιαπιστευτηρίων. Επιδιώκει να στηρίξει την ετοιμότητα των κρατών μελών και των παρόχων με σκοπό: i) την αξιοποίηση των δυνατοτήτων των μικροδιαπιστευτηρίων όσον αφορά τη βελτίωση της διά βίου μάθησης, και ii) τη βέλτιστη χρήση των υφιστάμενων εργαλείων για την ανάπτυξη μικροδιαπιστευτηρίων.

Στόχος της πρότασης δεν είναι η αντικατάσταση των υφιστάμενων εθνικών διαδικασιών για την οργάνωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της απασχόλησης ή των αγορών εργασίας. Τα μικροδιαπιστευτήρια συμπληρώνουν αυτές τις διαδικασίες. Επιπλέον, η πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου βασίζεται σε ισχύοντες κανόνες (και συστήνει την προσαρμογή τους, κατά περίπτωση) σχετικά με τις διοικητικές διαδικασίες και τους μηχανισμούς διακυβέρνησης σε εθνικό και θεσμικό επίπεδο (π.χ. όσον αφορά τη διασφάλιση ποιότητας και τις διαδικασίες αναγνώρισης).

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η προτεινόμενη σύσταση του Συμβουλίου εναρμονίζεται με άλλες πρωτοβουλίες της Ένωσης που αφορούν τη διά βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα και τις συμπληρώνει.

Σε συνέχεια της ανακοίνωσης σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025¹⁰ και του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων¹¹, στις 4 Μαρτίου 2021 εκδόθηκε το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων¹². Το εν λόγω σχέδιο δράσης αναφέρεται στα μικροδιαπιστευτήρια ως καινοτόμο μέσο που «μπορεί να διευκολύνει τις ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές και να υποστηρίξει τους εργαζόμενους στην εργασία τους ή σε περιόδους επαγγελματικής μετάβασης». Τα μικροδιαπιστευτήρια θα διαδραματίσουν επίσης καίριο ρόλο στην επίτευξη του στόχου για συμμετοχή του 60 % όλων των ενηλίκων σε κατάρτιση κάθε χρόνο έως το 2030. Πρόκειται για έναν από τους τρεις πρωταρχικούς στόχους της ΕΕ που έγιναν δεκτοί με ικανοποίηση από τους ηγέτες της ΕΕ κατά την κοινωνική σύνοδο κορυφής του Πόρτο¹³ στη διακήρυξη του Πόρτο¹⁴ της 8ης Μαΐου 2021 και στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου¹⁵ της 25ης Ιουνίου 2021.

Η πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τα μικροδιαπιστευτήρια θα εκδοθεί ταυτόχρονα με την πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης. Στόχος και των δύο δράσεων είναι να δοθεί η δυνατότητα στους ανθρώπους να αναπτύξουν δεξιότητες και να λαμβάνουν αναγνώριση για αυτές καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (σύσταση «EASE»)¹⁶. Η εν

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52020DC0625>

¹¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=el>

¹² C(2021) 102 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-action-plan_el

¹³ Η διακήρυξη του Πόρτο, δελτίο Τύπου: <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

¹⁵ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7-2021-INIT/el/pdf>

¹⁶ C(2021) 1372 final

λόγω σύσταση αποσκοπούσε στη διευκόλυνση της επαγγελματικής μετάβασης και μιας ανάκαμψης από την κρίση λόγω COVID-19 με άφθονες θέσεις εργασίας, κυρίως μέσω της στήριξης ευκαιριών αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης. Στο πλαίσιο αυτό, οι σύντομοι κύκλοι μαθημάτων κατάρτισης, και ειδικότερα εκείνοι που πιστοποιούνται με μικροδιαπιστευτήρια, μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αύξηση της απασχολησιμότητας των εργαζομένων.

Στο ψήφισμά του, της 18ης Φεβρουαρίου 2021, περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)¹⁷, το Συμβούλιο κάνει έκκληση για:

«Ενίσχυση του βασικού ρόλου των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ΕΕΚ στην υποστήριξη της διά βίου μάθησης και στην προσέγγιση ενός πιο ποικιλόμορφου φοιτητικού σώματος. Η διερεύνηση της έννοιας και της χρήσης των μικροδιαπιστευτηρίων μπορεί να συμβάλει στη διεύρυνση των ευκαιριών μάθησης και θα μπορούσε να ενισχύσει τον ρόλο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της ΕΕΚ στη διά βίου μάθηση, παρέχοντας πιο ευέλικτες και κατά ενότητες ευκαιρίες μάθησης και προσφέροντας μαθησιακές διαδρομές χωρίς αποκλεισμούς».

Στα συμπεράσματά του σχετικά με την ισότητα και την ένταξη στην εκπαίδευση και την κατάρτιση με σκοπό την προαγωγή της εκπαιδευτικής επιτυχίας για όλους¹⁸, το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη:

«να ενθαρρύνουν την παροχή ευκαιριών μάθησης σε όλους τους εκπαιδευομένους ώστε να συμμετέχουν σε ευέλικτες διαδρομές εκπαίδευσης και κατάρτισης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της επικύρωσης της προηγούμενης μάθησης, συμπεριλαμβανομένων μη τυπικών και άτυπων πλαισίων και ευέλικτων προσεγγίσεων, μεταξύ άλλων με διερεύνηση της ιδέας και κάνοντας χρήση της Ευρωπαϊκής προσέγγισης για τα μικρο-διαπιστευτήρια, χωρίς να υπονομεύεται η βασική αρχή των προγραμμάτων πλήρους φοίτησης στην επίσημη τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση».

Τονίζει επίσης ότι «η τριτοβάθμια εκπαίδευση [...] μπορεί επίσης να κινητοποιήσει περαιτέρω τους ενήλικες, να προωθήσει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση και να διαδραματίσει ρόλο στη διά βίου μάθηση μέσω ευέλικτων εναλλακτικών λύσεων αντί των προγραμμάτων πλήρους φοίτησης, διερευνώντας την ιδέα και τη χρήση μιας ευρωπαϊκής προσέγγισης για τα μικρο-διαπιστευτήρια».

Στα συμπεράσματά του σχετικά με την πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια¹⁹, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να «διερευνήσουν από κοινού τα αναγκαία βήματα για να καταστεί δυνατό να δοκιμαστεί η χρήση μικροδιαπιστευτηρίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ώστε να συμβάλει στη διεύρυνση των ευκαιριών μάθησης και στην ενίσχυση του ρόλου των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη διά βίου μάθηση».

¹⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=uriserv:OJ.L_.2021.080.01.0001.01.ELL

¹⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2021.066.01.0001.01.ELL

¹⁸ EE C 221 της 10.6.2021 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610(01))

¹⁹ EE C 221 της 10.6.2021 <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8658-2021-INIT/el/pdf>

Η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα²⁰, η οποία εκδόθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2020, καλεί την Επιτροπή να «διερευνήσει την έννοια και τη χρήση των μικροδιαπιστευτηρίων, μεταξύ άλλων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK), από κοινού με τα κράτη μέλη και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της συμβουλευτικής ομάδας για το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, όπως προτείνεται στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων».

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η παρούσα σύσταση συνάδει με τα άρθρα 165 και 166 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)²¹.

Το άρθρο 165 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να «συμβάλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και να συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων τους». Το άρθρο 165 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ διευκρινίζει περαιτέρω ότι η δράση της Ένωσης στον τομέα της εκπαίδευσης θα έχει ως στόχο, μεταξύ άλλων, «να ευνοεί την κινητικότητα φοιτητών και εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων και μέσω της ακαδημαϊκής αναγνώρισης διπλωμάτων και περιόδων σπουδών».

Το άρθρο 166 παράγραφος 1 ορίζει ότι η Ένωση «εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης».

Το άρθρο 149 σε συνδυασμό με το άρθρο 292 της ΣΛΕΕ θεσπίζει τη νομική βάση για συντονισμένη στρατηγική για την απασχόληση και δη για την προαγωγή της δημιουργίας εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού. Το άρθρο 149 προβλέπει τη θέσπιση «μέτρ[ων] ενθάρρυνσης για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, και την υποστήριξη της δράσης των τελευταίων στον τομέα της απασχόλησης μέσω πρωτοβουλιών, οι οποίες αποσκοπούν στην ανάπτυξη ανταλλαγής πληροφοριών και δοκιμασμένων πρακτικών, στην παροχή συγκριτικής ανάλυσης και συμβουλευτικού υλικού, καθώς και στην προαγωγή καινοτόμων προσεγγίσεων και στην αξιολόγηση εμπειριών, ιδίως με τη μορφή πιλοτικών σχεδίων».

Η παρούσα πρόταση σέβεται πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για την οργάνωση των δικών τους συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης (συμπεριλαμβανομένων του περιεχομένου της διδασκαλίας και της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας τους), καθώς και για την οργάνωση της απασχόλησης και των αγορών εργασίας. Η παρούσα πρόταση αντικατοπτρίζει τον συμπληρωματικό και υποστηρικτικό ρόλο της ΕΕ, καθώς και τον εθελοντικό χαρακτήρα της ευρωπαϊκής συνεργασίας στα συστήματα αυτά. Η πρωτοβουλία σέβεται πλήρως τις αρμοδιότητες της Ένωσης.

²⁰ EE C 417 της 2.12.2020, σ. 1.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32020H1202%2801%29>

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στο να στηρίξει και να βελτιώσει τη συνεχιζόμενη διερεύνηση και ανάπτυξη μικροδιαπιστευτηρίων στα κράτη μέλη, με πλήρη σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), καθώς δίνει στα κράτη μέλη τη διακριτική ευχέρεια να αποφασίζουν σχετικά με την κλίμακα και τη μορφή της εφαρμογής.

Τα κράτη μέλη έχουν την πλήρη και πρωταρχική αρμοδιότητα για το περιεχόμενο της διαδικασίας και την οργάνωση των οικείων συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης, απασχόλησης και αγορών εργασίας. Ωστόσο, τα μικροδιαπιστευτήρια διαφέρουν σημαντικά μεταξύ εθνικών και τομεακών ορίων, καθώς εφαρμόζονται αποκλίνουσες προσεγγίσεις όσον αφορά τον ορισμό, τον μορφότυπο και άλλα χαρακτηριστικά τους. Οι κοινές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη και τη χρήση μικροδιαπιστευτηρίων σε επίπεδο ΕΕ μπορούν να στηρίξουν και να ενισχύσουν τις εθνικές προσπάθειες. Οι κοινές αυτές προσεγγίσεις μπορούν επίσης να οικοδομήσουν εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να συμφωνηθούν οι εν λόγω κοινές προσεγγίσεις, ώστε να αποφευχθεί η ύπαρξη πολλαπλών ορισμών και προτύπων για τα μικροδιαπιστευτήρια η οποία θα υποβαθμίσει την ποιότητα, τη διαφάνεια, τη διασυνοριακή συγκρισιμότητα, την αναγνώριση και τη φορητότητά τους σε ολόκληρη την ενιαία αγορά της ΕΕ.

Είναι επίσης αναγκαίο να αναληφθεί πρωτοβουλία από την ΕΕ στον τομέα αυτόν προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανοδική κοινωνικοοικονομική σύγκλιση σε ολόκληρη την οικονομική και νομισματική ένωση, καθώς και στην ΕΕ γενικότερα. Καθώς η ζήτηση για δεξιότητες μεταβάλλεται με ταχείς ρυθμούς τόσο εντός όσο και μεταξύ των διαφόρων τομέων, ορισμένοι εκ των οποίων επηρεάζονται σημαντικά από την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, η αύξηση της πρόσβασης σε ευκαιρίες κατάρτισης μπορεί επίσης να βελτιώσει την ανθεκτικότητα των αγορών εργασίας σε κλυδωνισμούς όπως αυτός που προκλήθηκε από τη νόσο COVID-19.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της ΣΕΕ.

Ούτε το περιεχόμενο ούτε η μορφή της παρούσας πρότασης για σύσταση του Συμβουλίου υπερβαίνει ό,τι είναι απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων της. Οι προτεινόμενες δράσεις είναι ανάλογες προς τους επιδιωκόμενους στόχους, καθώς σέβονται τις πρακτικές των κρατών μελών και την πολυμορφία των εθνικών συστημάτων. Επιπλέον, τυχόν δεσμεύσεις που θα αναλάβουν τα κράτη μέλη είναι εθελοντικής φύσης, και κάθε κράτος μέλος παραμένει ελεύθερο να αποφασίσει ποια προσέγγιση θα ακολουθήσει. Η πρόταση στηρίζει τη διερεύνηση των μικροδιαπιστευτηρίων για τα οποία εκτελούνται ήδη εργασίες σε διάφορα κράτη μέλη. Η πρόταση επιτρέπει μια διαφοροποιημένη προσέγγιση που αντικατοπτρίζει τις διαφορετικές οικονομικές, χρηματοοικονομικές και κοινωνικές καταστάσεις και τα διαφορετικά συστήματα εκπαίδευσης, κατάρτισης, απασχόλησης και αγοράς εργασίας των κρατών μελών.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Για την επίτευξη των προαναφερόμενων στόχων, η ΣΛΕΕ, ιδίως στο άρθρο 165 παράγραφος 4, στο άρθρο 166 παράγραφος 4 και στο άρθρο 149 σε συνδυασμό με το άρθρο 292, προβλέπει την έκδοση συστάσεων από το Συμβούλιο, βάσει πρότασης της

Επιτροπής. Η σύσταση του Συμβουλίου αποτελεί κατάλληλη πράξη στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της απασχόλησης και των αγορών εργασίας, όπου η ΕΕ έχει υποστηρικτική αρμοδιότητα. Πρόκειται για πράξη που χρησιμοποιείται συχνά για ενωσιακές δράσεις στους τομείς αυτούς. Ως νομική πράξη, η σύσταση του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει τη δέσμευση των κρατών μελών να εφαρμόσουν τα μέτρα που περιλαμβάνονται σε αυτήν και παρέχει ισχυρή πολιτική βάση για συνεργασία στους εν λόγω τομείς, ενώ παράλληλα σέβεται πλήρως την εξουσία των κρατών μελών.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Ανευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διενήργησε εκτενή διαβούλευση κατά τη διάρκεια του 2020 και του 2021 για να συγκεντρώσει τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών. Έπειτα από τη συλλογή αρχικών παρατηρήσεων από εμπειρογνώμονες του κλάδου, πραγματοποιήθηκαν 53 εκδηλώσεις στοχευμένης διαβούλευσης το 2020 και το 2021, για να διασφαλιστεί η συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών και του κοινού.

Σημαντική φάση αυτής της διαδικασίας διαβούλευσης ήταν η ανοικτή δημόσια διαβούλευση από τον Απρίλιο έως τον Ιούλιο του 2021, στο πλαίσιο της οποίας ελήφθησαν περισσότερες από 500 απαντήσεις από 43 χώρες και περισσότερα από 90 έγγραφα για τη διατύπωση θέσης.

Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας διαβούλευσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αφοσιώθηκε στην αξιολόγηση των εθνικών και ενωσιακών προσπαθειών για την ανάπτυξη μικροδιαπιστευτηρίων.

Συνολικά, όλες οι κατηγορίες ενδιαφερόμενων μερών συμφώνησαν γενικά για την ανάγκη ανάπτυξης ευρωπαϊκής προσέγγισης για τα μικροδιαπιστευτήρια. Ωστόσο, εμφανίστηκαν αντικρουόμενα συμφέροντα και αντικρουόμενες προοπτικές σχετικά με διάφορες πτυχές, όπως: i) ο ορισμός εργασίας για τα μικροδιαπιστευτήρια· ii) η διασφάλιση ποιότητας και η ευελιξία· και iii) ο ρόλος των μικροδιαπιστευτηρίων.

Ο ορισμός των μικροδιαπιστευτηρίων που υπέβαλε η Επιτροπή σε διαβούλευση υποστηρίχθηκε από τη μεγάλη πλειονότητα των ενδιαφερόμενων μερών. Σε ορισμένες περιπτώσεις προτάθηκε τα μικροδιαπιστευτήρια να αναφέρονται ως «μικροί όγκοι μάθησης» και όχι ως «σύντομες εμπειρίες μάθησης», για να αποφευχθεί τυχόν σύνδεση του ορισμού με χρονική περίοδο. Το σκέλος που αφορά τα προτεινόμενα τυποποιημένα στοιχεία για την περιγραφή ενός μικροδιαπιστευτηρίου έτυχε επίσης ευνοϊκής υποδοχής από τους περισσότερους ερωτηθέντες, οι οποίοι χαρακτήρισαν καθένα από τα προτεινόμενα τυποποιημένα στοιχεία είτε ουσιώδες είτε συνιστώμενο.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη έκριναν ότι η πρόταση συνεκτικής προσέγγισης για τα μικροδιαπιστευτήρια σε επίπεδο ΕΕ αποτελεί τον πρωταρχικό ρόλο της Ένωσης στο πλαίσιο αυτό. Τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν επίσης ότι είναι ιδιαίτερα σκόπιμο να διασφαλίσει η

ΕΕ δίκαιες και διαφανείς διαδικασίες αναγνώρισης και να παράσχει σαφή ορισμό των μικροδιαπιστευτηρίων.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η πρόταση βασίζεται σε ευρύ φάσμα εκθέσεων και μελετών σχετικά με την αναβάθμιση δεξιοτήτων και την επανειδίκευση. Η πρόταση εξετάζει επίσης τον αντίκτυπο της νόσου COVID-19 και της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και στην απασχολησιμότητα. Για την παρούσα πρωτοβουλία υποβλήθηκαν συγκεκριμένα στοιχεία από: i) τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης· ii) το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης· iii) το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης· iv) σχετικά έργα του προγράμματος Erasmus+· v) έκθεση του δικτύου εμπειρογνομώνων για την κοινωνική διάσταση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (NESET)· και vi) έκθεση ομάδας διαβούλευσης σχετικά με τον ρόλο των μικροδιαπιστευτηρίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Δεν πραγματοποιήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων δεδομένου: i) ότι οι δραστηριότητες συμπληρώνουν πρωτοβουλίες των κρατών μελών· ii) του εθελοντικού χαρακτήρα των προτεινόμενων δραστηριοτήτων· και iii) του πεδίου των αναμενόμενων επιπτώσεων. Η πρόταση καταρτίστηκε βάσει ειδικών μελετών, διαβούλευσης με τα κράτη μέλη, δημόσιας διαβούλευσης και πολλών ειδικών διαβουλεύσεων με ενδιαφερόμενα μέρη.

Το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής περιγράφει ένα ευρύ φάσμα πρόσφατων ερευνητικών στοιχείων, μαζί με τις απόψεις και τις εμπειρίες ενδιαφερόμενων μερών από την Ευρώπη προς υποστήριξη της προτεινόμενης σύστασης. Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής παρέχει επίσης παραδείγματα υφιστάμενων πολιτικών και έργων σε αυτόν τον τομέα που αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η παρούσα πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα. Προάγει τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης²², δηλαδή το δικαίωμα στην εκπαίδευση, το δικαίωμα στην πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή εκπαίδευση (άρθρο 14) και το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 8).

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΠΤΩΣΕΙΣ

Η παρούσα πρωτοβουλία δεν απαιτεί πρόσθετους πόρους από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

²² EE C 326 της 26.10.2012 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex:12012P/TXT>

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Για τη στήριξη της εφαρμογής, η Επιτροπή προτείνει την ανάπτυξη, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ειδικού υλικού καθοδήγησης, εγχειριδίων και άλλων συγκεκριμένων παραδοτέων. Η εν λόγω ανάπτυξη υλικού θα βασιστεί σε τεκμηριωμένα στοιχεία, δραστηριότητες μάθησης από ομοτίμους και προσδιορισμένες ορθές πρακτικές. Θα συστηθεί στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις αρχές που ορίζονται στη σύσταση το συντομότερο δυνατόν και να υποβάλουν σχέδιο με τα αντίστοιχα μέτρα που θα λάβουν σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη χρήση της σύστασης μέσω των σχετικών ενωσιακών πλαισίων παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Ανευ αντικειμένου.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η σύσταση παρέχει κατευθύνσεις και προτείνει δράσεις που μπορούν να αναληφθούν από τα κράτη μέλη για την ενίσχυση της ποιότητας, της διαφάνειας και της υιοθέτησης μικρών εμπειριών μάθησης που οδηγούν σε μικροδιαπιστευτήρια. Στην πρόταση περιγράφεται ένα σύνολο συστάσεων προς τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις εθνικές προτεραιότητες και περιστάσεις. Η πρόταση καλεί επίσης την Επιτροπή να στηρίζει τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη, συγκεκριμένα διευκολύνοντας τη συνεργασία και αναπτύσσοντας κατευθύνσεις και εργαλεία σε πρακτικό επίπεδο για τη στήριξη της ανάπτυξης και της χρήσης των μικροδιαπιστευτηρίων. Η σύσταση καθορίζει επίσης τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συμπληρώσει και να στηρίζει τις δράσεις των κρατών μελών στον τομέα αυτόν.

Στις παραγράφους 1 και 2 συστήνεται στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μια ευρωπαϊκή προσέγγιση όσον αφορά τα μικροδιαπιστευτήρια με σκοπό: i) τη διεύρυνση των ευκαιριών μάθησης για τα άτομα· τη στήριξη της ετοιμότητας των παρόχων μικροδιαπιστευτηρίων· και iii) την προώθηση της αποφυγής αποκλεισμών και των ίσων ευκαιριών. Τα μικροδιαπιστευτήρια θα συμβάλουν επίσης στην επίτευξη του στόχου για συμμετοχή του 60 % όλων των ενηλίκων σε κατάρτιση κάθε χρόνο, όπως καθορίστηκε στο σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και όπως έγινε δεκτός με ικανοποίηση από τους ηγέτες της ΕΕ.

Στις παραγράφους 3 και 4 διευκρινίζεται ότι το πεδίο εφαρμογής της πρότασης είναι η θέσπιση κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης για την παροχή μικροδιαπιστευτηρίων. Η εν λόγω κοινή προσέγγιση θα περιλαμβάνει ορισμό των μικροδιαπιστευτηρίων και κατευθύνσεις για τον τρόπο σχεδιασμού, έκδοσης και περιγραφής των μικροδιαπιστευτηρίων.

Στην παράγραφο 5 περιλαμβάνονται ορισμοί για τους σκοπούς της σύστασης.

Στην παράγραφο 6 συστήνεται στα κράτη μέλη να εγκρίνουν «ενωσιακά τυποποιημένα» στοιχεία για την περιγραφή ενός μικροδιαπιστευτηρίου και ενωσιακές αρχές για τον σχεδιασμό και την έκδοση μικροδιαπιστευτηρίων όπως καθορίζονται στα παραρτήματα I και II.

Στις παραγράφους 7 έως 10 καθορίζονται δράσεις για την ανάπτυξη «οικοσυστημάτων για τα μικροδιαπιστευτήρια» στο εσωτερικό των εξελισσόμενων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, των αγορών εργασίας και της κοινωνίας.

Στις παραγράφους 11 έως 15 περιλαμβάνονται συστάσεις σχετικά με τις χρήσεις των μικροδιαπιστευτηρίων στο πλαίσιο των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, των πολιτικών για τις δεξιότητες, των πολιτικών για την απασχόληση και των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας οι οποίες μπορούν να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες ευρέος φάσματος εκπαιδευόμενων, εργαζομένων, ατόμων που αναζητούν εργασία και άλλων, ώστε οι ομάδες αυτές να μπορέσουν να επωφεληθούν πλήρως τόσο από μια κοινωνικά δίκαιη ανάκαμψη από τη νόσο COVID-19 όσο και από τη δίκαιη μετάβαση στην πράσινη και την ψηφιακή οικονομία.

Επιπλέον, η πρόταση συστήνει την προώθηση της χρήσης των μικροδιαπιστευτηρίων για να βοηθηθούν ορισμένες ομάδες-στόχοι να εισέλθουν εκ νέου στην αγορά εργασίας, κυρίως οι δικαιούχοι ελάχιστου εισοδήματος, οι μακροχρόνια άνεργοι, και τα άτομα με μειωμένα προσόντα. Προτείνει επίσης την προώθηση της χρήσης των μικροδιαπιστευτηρίων για τους αυτοαπασχολούμενους και τους εργαζόμενους σε πλατφόρμες οι οποίοι ενδέχεται να μην έχουν πρόσβαση σε παραδοσιακή εκπαίδευση και κατάρτιση, αλλά χρειάζονται στοχευμένη στήριξη για να εξελιχθούν επαγγελματικά. Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την αναγνώριση των αποτελεσμάτων της υποχρεωτικής ή απαιτούμενης κατάρτισης για ορισμένες θέσεις εργασίας και ορισμένα επαγγέλματα, π.χ. πρώτες βοήθειες, χειρωνακτική διακίνηση και χειρισμός μηχανημάτων για συγκεκριμένες θέσεις εργασίας και συγκεκριμένα επαγγέλματα²³.

Στις παραγράφους 16 έως 19 επιδοκιμάζεται η πρόθεση της Επιτροπής να στηρίξει την ανάπτυξη και τη χρήση μικροδιαπιστευτηρίων με τους εξής τρόπους: i) ανάπτυξη ή προσαρμογή ενωσιακών εργαλείων και υπηρεσιών· ii) υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών· iii) ανάπτυξη της πλατφόρμας Europass· και iv) παροχή στήριξης για περαιτέρω έρευνα σχετικά με την αξιοποίηση της ευρωπαϊκής προσέγγισης για τα μικροδιαπιστευτήρια.

Η εφαρμογή θα ενισχυθεί μέσω των υφιστάμενων ενωσιακών εργαλείων που στηρίζουν τις ανάγκες ατόμων και οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων του Europass και των ψηφιακών διαπιστευτηρίων Europass για τη μάθηση, ώστε να υποστηριχθεί η φορητότητα και η γνησιότητα των μικροδιαπιστευτηρίων. Η εφαρμογή θα ενισχυθεί επίσης μέσω της πρωτοβουλίας για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα, η οποία θα παράσχει στους σπουδαστές τη δυνατότητα να κοινοποιούν τα αποτελέσματα των μικροδιαπιστευτηρίων ηλεκτρονικά και με ασφάλεια σε άλλα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τέλος, τα χρηματοδοτικά προγράμματα και μέσα της ΕΕ θα συμβάλουν στη διευκόλυνση της αξιοποίησης σύντομων εμπειριών μάθησης που οδηγούν σε μικροδιαπιστευτήρια.

Στις παραγράφους 20 έως 22 καθορίζονται οι μηχανισμοί υποβολής εκθέσεων για την εφαρμογή της σύστασης.

Το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής περιγράφει ένα ευρύ φάσμα πρόσφατων ερευνητικών στοιχείων, μαζί με τις απόψεις και τις εμπειρίες ενδιαφερόμενων μερών από την Ευρώπη προς υποστήριξη της προτεινόμενης σύστασης. Το έγγραφο εργασίας

²³ Η παρούσα πρόταση δεν αφορά την αναγνώριση των νομοθετικά ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων, όπως ορίζεται στην οδηγία 2005/36/EK.

των υπηρεσιών της Επιτροπής παρέχει επίσης παραδείγματα υφιστάμενων πολιτικών και έργων σε αυτόν τον τομέα που αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς.

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια για τη δια βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 149 και 292, 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην Ευρώπη, όλο και περισσότεροι άνθρωποι χρειάζεται να επικαιροποιούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους για να καλύπτουν το χάσμα μεταξύ της επίσημης εκπαίδευσης που έχουν λάβει και των αναγκών που δημιουργούνται από μια κοινωνία και μια αγορά εργασίας οι οποίες μεταβάλλονται με ταχείς ρυθμούς. Η ανάκαμψη από την πανδημία COVID-19 και η ψηφιακή και η πράσινη μετάβαση έχουν επιταχύνει τον ρυθμό των αλλαγών στον τρόπο με τον οποίο ζούμε, μαθαίνουμε και εργαζόμαστε. Η πανδημία έχει βλάψει τις προοπτικές επαγγελματικής σταδιοδρομίας τόσο των νέων όσο και των ενηλίκων. Επίσης έχει αυξήσει την ανεργία και έχει πλήξει τη σωματική, πνευματική και συναισθηματική ευημερία εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων στην Ευρώπη.
- (2) Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις και οι εργοδότες στην Ευρώπη είναι η ανεπαρκής προσφορά κατάλληλων δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας της ΕΕ. Ταυτόχρονα, οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν πρωτοφανείς αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης της εργασίας. Επιπροσθέτως, τα προφίλ καθηκόντων και οι απαιτήσεις για δεξιότητες μεταβάλλονται ριζικά λόγω της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης. Όπως περιγράφεται στην απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης²⁴, τα κράτη μέλη «θα πρέπει να δίνουν τη δυνατότητα σε όλους να προβλέπουν και να προσαρμόζονται καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, κυρίως μέσω της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της συνεχούς επανεκπαίδευσης». Αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου οι εργαζόμενοι να ανταποκριθούν στις ανάγκες της τρέχουσας θέσης εργασίας τους ή της μετάβασης σε νέες θέσεις εργασίας και σε επεκτεινόμενους τομείς, όπως ο πράσινος και ο ψηφιακός τομέας, ειδικότερα στο πλαίσιο της γήρανσης του πληθυσμού.
- (3) Οι άνθρωποι χρειάζονται πρόσβαση σε ποιοτική διδασκαλία και μάθηση που παρέχεται με διάφορους τρόπους και σε διάφορα πλαίσια, προκειμένου να αναπτύξουν τις προσωπικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και επαγγελματικές τους

²⁴ ΕΕ L 344 της 19.10.2020, σ. 4.

ικανότητες. Τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να αυξήσουν την ευελιξία τους και να βρουν λύσεις για την παροχή μάθησης που εστιάζει περισσότερο στον εκπαιδευόμενο και χαρακτηρίζεται από αυξημένη προσβασιμότητα και λιγότερους αποκλεισμούς, σε μεγαλύτερο εύρος κατηγοριών. Οι μη τυπικοί πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης αντιμετωπίζουν επίσης την ανάγκη αυτή παρέχοντας νέες και καινοτόμες ευκαιρίες αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης.

- (4) Η διαμόρφωση μιας πραγματικής νοοτροπίας διά βίου μάθησης έχει καίρια σημασία για να διασφαλιστεί ότι όλοι διαθέτουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να αναπτυχθούν στην κοινωνία, στην αγορά εργασίας και στην προσωπική τους ζωή. Είναι σημαντικό οι άνθρωποι να έχουν πρόσβαση σε ποιοτική και συναφή εκπαίδευση και κατάρτιση, αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανειδίκευση καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Οι ευκαιρίες διά βίου μάθησης θα πρέπει να αποτελούν μέρος της μακροπρόθεσμης στρατηγικής των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης προκειμένου να βελτιωθεί η ανταπόκριση των ιδρυμάτων αυτών στις ταχέως μεταβαλλόμενες ανάγκες εργοδοτών και εκπαιδευομένων. Με τον τρόπο αυτόν θα παρασχεθεί η δυνατότητα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης σε ένα ευρύτερο σύνολο εκπαιδευομένων (που θα συμπεριλαμβάνει αποφοίτους των εν λόγω ιδρυμάτων και άλλους ενήλικους εκπαιδευομένους). Τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα ιδρύματα ΕΕΚ και άλλοι πάροχοι μικροδιαπιστευτηρίων πρέπει να συνεργαστούν για την ταχεία εφαρμογή των πλέον πρόσφατων ευρημάτων της έρευνας στον σχεδιασμό και την επικαιροποίηση των ευκαιριών μάθησης.
- (5) Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν να συμβάλουν στην πιστοποίηση των αποτελεσμάτων των εν λόγω μικρών εξατομικευμένων εμπειριών μάθησης. Καθιστούν δυνατή τη στοχευμένη και ευέλικτη απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την κάλυψη νέων και αναδυόμενων αναγκών της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας, χωρίς να αντικαθιστούν τα παραδοσιακά επαγγελματικά προσόντα. Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν να σχεδιάζονται και να παρέχονται από διάφορους παρόχους σε διαφορετικά μαθησιακά πλαίσια (είτε πρόκειται για τυπικά, μη τυπικά είτε για άτυπα πλαίσια).
- (6) Παρά την αυξανόμενη χρήση τους, δεν υπάρχει/-ουν κοινός ορισμός ή κοινά πρότυπα για τα μικροδιαπιστευτήρια στην Ευρώπη. Αυτό περιορίζει την κατανόηση και την αξιοποίηση των μικροδιαπιστευτηρίων και, ως εκ τούτου, υπονομεύει τις δυνατότητες που έχουν τα μικροδιαπιστευτήρια να διευκολύνουν ευέλικτες διαδρομές μάθησης και επαγγελματικής σταδιοδρομίας.
- (7) Στην πρώτη αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων²⁵ αναφέρεται ότι κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας, οπουδήποτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την τέταρτη αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε έγκαιρη και εξατομικευμένη συνδρομή με στόχο τη βελτίωση των προοπτικών του για απασχόληση ή αυτοαπασχόληση. Αυτό το δικαίωμα σε συνδρομή περιλαμβάνει το δικαίωμα στήριξης για την κατάρτιση και την επανειδίκευση. Το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων αναφέρεται στα

²⁵ EE C 428 της 13.12.2017, σ. 3.

μικροδιαπιστευτήρια ως καινοτόμο μέσο που «μπορεί να διευκολύνει τις ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές και να υποστηρίξει τους εργαζόμενους στην εργασία τους ή σε περιόδους επαγγελματικής μετάβασης». Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο στην εκπλήρωση των πρωταρχικών στόχων της ΕΕ που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030, συμπεριλαμβανομένου του στόχου για συμμετοχή του 60 % όλων των ενηλίκων σε κατάρτιση κάθε χρόνο και για ποσοστό απασχόλησης τουλάχιστον 78 %. Και οι δύο αυτοί στόχοι έγιναν δεκτοί με ικανοποίηση από τους ηγέτες της ΕΕ, τους κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών στην κοινωνική σύνοδο κορυφής του Πόρτο και στη συνέχεια από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 25 Ιουνίου 2021²⁶.

- (8) Παράλληλα με το σχέδιο δράσης, η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (σύσταση «EASE»)²⁷. Η σύσταση αυτή παρέχει συγκεκριμένες κατευθύνσεις πολιτικής στα κράτη μέλη προκειμένου να αναπτύξουν συνεκτικές δέσμες μέτρων πολιτικής για τη διευκόλυνση της επαγγελματικής μετάβασης και την προώθηση μιας ανάκαμψης από τη νόσο COVID-19 με άφθονες θέσεις εργασίας. Οι κατευθύνσεις πολιτικής καλύπτουν ευκαιρίες αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης, καθώς και μέτρα στήριξης.
- (9) Στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων²⁸ ανακοινώθηκε, μεταξύ των 12 εμβληματικών δράσεων του, νέα πρωτοβουλία σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια. Η νέα αυτή πρωτοβουλία αποσκοπεί στη στήριξη της ποιότητας, της διαφάνειας και της υιοθέτησης των μικροδιαπιστευτηρίων σε ολόκληρη την ΕΕ. Στο θεματολόγιο δεξιοτήτων ανακοινώθηκε επίσης πρωτοβουλία για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης η οποία θα συμβάλει στην κάλυψη των υφιστάμενων κενών όσον αφορά την πρόσβαση σε κατάρτιση για ενηλίκους που βρίσκονται σε ηλικία εργασίας και θα δώσει στα άτομα τη δυνατότητα να διαχειριστούν με επιτυχία τις μεταβάσεις τους στην αγορά εργασίας. Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της κατάρτισης που διατίθεται στα άτομα για την υποστήριξη της λειτουργίας των εν λόγω ατομικών λογαριασμών μάθησης.
- (10) Στην ανακοίνωση σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025²⁹ ανακοινώθηκε ότι η Επιτροπή θα εργαστεί με σκοπό τη διαμόρφωση μιας ευρωπαϊκής προσέγγισης για τα μικροδιαπιστευτήρια, ώστε να συμβάλει στη διεύρυνση των ευκαιριών μάθησης και την ενίσχυση του ρόλου των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στη διά βίου μάθηση.
- (11) Η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα καλεί την Επιτροπή να «διερευνήσει την έννοια και τη χρήση των μικροδιαπιστευτηρίων».

²⁶ «Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τους πρωταρχικούς στόχους της ΕΕ που ορίζονται στο σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, σύμφωνα με τη διακήρυξη του Πόρτο», Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2021), Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 24ης και 25ης Ιουνίου 2021. Έγγρ. EUCO 7/21.

²⁷ C(2021) 1372 final.

²⁸ C(2020) 274 final.

²⁹ C(2020) 625 final.

- (12) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια — Σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας, της καινοτομίας και της κοινωνίας: Ανοίγοντας τον δρόμο για μια νέα διάσταση στην ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση³⁰ επισημαίνεται ότι «τα μικροδιαπιστευτήρια θα μπορούσαν να συμβάλουν στη διεύρυνση των ευκαιριών μάθησης για τους μη παραδοσιακούς εκπαιδευομένους και τη ζήτηση για νέες δεξιότητες στην αγορά εργασίας· καθιστούν τη μαθησιακή εμπειρία πιο ευέλικτη και τμηματική· στηρίζουν την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση· και ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων, ανεξάρτητα από τα προηγούμενα προσόντα ή υπόβαθρά τους, προωθώντας τις ευκαιρίες επανειδίκευσης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων, διασφαλίζοντας παράλληλα την ποιοτική εκπαίδευση».
- (13) Οι υπουργοί Παιδείας του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης δεσμεύτηκαν στο ανακοινωθέν της Ρώμης στο πλαίσιο της διακυβερνητικής διαδικασίας της Μπολόνια³¹ να βοηθήσουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: i) να διαφοροποιήσουν τις ευκαιρίες μάθησης που προσφέρουν· και ii) να καινοτομήσουν όσον αφορά το εκπαιδευτικό περιεχόμενο και τους τρόπους υλοποίησης. Πέραν των προγραμμάτων πλήρους φοίτησης, πολλά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προσφέρουν ή σχεδιάζουν να προσφέρουν μικρότερες ενότητες μάθησης. Αυτές οι μικρότερες ενότητες θα παρέχουν τη δυνατότητα στους εκπαιδευομένους να αναπτύσσουν ή να επικαιροποιούν τις πολιτιστικές, επαγγελματικές και εγκάρσιες δεξιότητες και ικανότητές τους σε διάφορα στάδια της ζωής τους. Με τη συνεργασία στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια θα διερευνηθεί ο τρόπος με τον οποίο και ο βαθμός στον οποίο αυτές οι μικρότερες, ευέλικτες ενότητες μάθησης —συμπεριλαμβανομένων εκείνων που οδηγούν σε μικροδιαπιστευτήρια— μπορούν να οριστούν, να αναπτυχθούν, να εφαρμοστούν και να αναγνωριστούν με τη χρήση κοινών εργαλείων.
- (14) Τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ποικίλες ατομικές ανάγκες, ικανότητες και δυνατότητες όλων των εκπαιδευομένων. Θα πρέπει επίσης να προσφέρουν ευκαιρίες μάθησης σε όλους, μεταξύ άλλων σε μη τυπικά και άτυπα πλαίσια, όπως υπογραμμίζεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ισότητα και την ένταξη στην εκπαίδευση και την κατάρτιση³². Τα κατάλληλα σχεδιασμένα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο στοχευμένων μέτρων για τη στήριξη της ένταξης και της προσβασιμότητας στην εκπαίδευση και την κατάρτιση για ευρύτερο φάσμα εκπαιδευομένων. Στο ευρύτερο αυτό φάσμα εκπαιδευομένων περιλαμβάνονται μειονεκτούσες και ευάλωτες ομάδες (π.χ. άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους, άτομα με μειωμένα προσόντα και μειωμένη εξειδίκευση, μειονότητες, άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, πρόσφυγες και άτομα με λιγότερες ευκαιρίες λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και/ή της κοινωνικοοικονομικά μειονεκτικής τους κατάστασης). Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να αποτρέψουν την πρόωρη αποχώρηση από την εκπαίδευση και την κατάρτιση και να στηρίξουν τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία. Η αναμενόμενη αύξηση του αριθμού των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο θα απαιτήσει την ανάπτυξη στρατηγικών για την αποτελεσματική ενσωμάτωση αυτών των ομάδων στα συστήματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και εργασίας. Η καθοδήγηση και η αμοιβαία

³⁰ EE C 221 της 10.6.2021, σ. 9.

³¹ Υπουργικό ανακοινωθέν της Ρώμης, της 19ης Νοεμβρίου 2020.

³² EE C 221 της 10.6.2021, σ. 8.

μάθηση σε ολόκληρη την ΕΕ όσον αφορά τον σχεδιασμό μικροδιαπιστευτηρίων μπορούν να ενισχύσουν την ένταξη και να διασφαλίσουν ότι πρόσβαση στα οφέλη των μικροδιαπιστευτηρίων θα μπορούν να έχουν εκπαιδευόμενοι από όλες τις κοινωνικές ομάδες.

- (15) Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν επίσης να στηρίζουν την επαγγελματική εξέλιξη και την κινητικότητα των ατόμων που απασχολούνται σε άτυπες μορφές εργασίας, όπως εκείνων που απασχολούνται στην οικονομία των πλατφορμών³³. Τα άτομα που εργάζονται μέσω πλατφορμών έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε κατάρτιση λόγω του καθεστώτος τους ως αυτοαπασχολούμενων.
- (16) Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην υλοποίηση ενωσιακών πρωτοβουλιών πολιτικής για την προώθηση της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης. Με τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν: i) να υποστηριχθούν οι στόχοι του επικαιροποιημένου σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση³⁴, ώστε να συμβάλουν στην παροχή ευέλικτων και προσβάσιμων ευκαιριών μάθησης για ψηφιακές δεξιότητες· και ii) να επιτευχθούν οι στόχοι του σχεδίου «Ψηφιακή Πυξίδα 2030» της Επιτροπής για την ανάπτυξη πληθυσμού με ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακών επαγγελματιών υψηλής κατάρτισης στην Ευρώπη έως το 2030. Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν επίσης να διαδραματίσουν ρόλο στην υλοποίηση της «Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας»³⁵, που είναι η νέα αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρώπης και έχει ως στόχο να μετασχηματίσει την οικονομία και την κοινωνία της και να τις θέσει σε πιο βιώσιμη πορεία.
- (17) Η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ) για τη διά βίου μάθηση³⁶ παρέχει ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς που συνδράμει άτομα και οργανισμούς να συγκρίνουν αφενός τα διαφορετικά συστήματα επαγγελματικών προσόντων και αφετέρου τα επίπεδα επαγγελματικών προσόντων των εν λόγω συστημάτων. Ως ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς, το ΕΠΕΠ είναι ανοικτό σε όλα τα είδη και όλα τα επίπεδα επαγγελματικών προσόντων. Το ΕΠΕΠ είναι επίσης ανοικτό σε μικροδιαπιστευτήρια που περιλαμβάνονται στα εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων.
- (18) Στη σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2012, για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης³⁷ τα κράτη μέλη καλούνταν να θεσπίσουν έως το 2018 —σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες και ιδιαιτερότητες και με τον τρόπο που κρίνουν σκόπιμο— ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης. Οι εν λόγω ρυθμίσεις επικύρωσης παρέχουν τη δυνατότητα στα άτομα να επικυρώνουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που έχουν αποκτήσει μέσω της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης. Αυτές οι ρυθμίσεις επικύρωσης δίνουν επίσης στα άτομα τη δυνατότητα να αποκτούν πλήρη —ή κατά περίπτωση μερική— σειρά επαγγελματικών προσόντων. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της σύστασης που

³³ «Η έννοια της οικονομίας των επιγραμμικών πλατφορμών θα πρέπει να νοείται ότι καλύπτει όλες τις οικονομικές δραστηριότητες που προκύπτουν από πραγματικές ή σκοπούμενες εμπορικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και διευκολύνονται άμεσα ή έμμεσα από επιγραμμικές πλατφόρμες, ιδίως επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης και επιγραμμικές μηχανές αναζήτησης» [C(2018) 2393 final της 26.4.2018, σ. 1].

³⁴ C(2020) 624 final.

³⁵ C(2019) 640 final.

³⁶ EE C 189 της 15.6.2017.

³⁷ EE C 398 της 22.12.2012.

πραγματοποιήθηκε το 2020³⁸, διατυπώθηκε έκκληση για μεγαλύτερη ανάπτυξη της σύνδεσης μεταξύ επικύρωσης και μικροδιαπιστευτηρίων.

- (19) Η απόφαση (ΕΕ) 2018/646 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Απριλίου 2018, για ένα κοινό πλαίσιο για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών για τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα (Europass)³⁹ θέτει τη βάση για την παροχή διαδικτυακών εργαλείων με τα οποία τα άτομα θα είναι σε θέση να διαχειρίζονται την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και τη διά βίου μάθησή τους και τα οποία θα διαθέτουν υπηρεσίες επαλήθευσης της ταυτότητας για διαπιστευτήρια οι οποίες θα διασφαλίζουν τη φορητότητα των μικροδιαπιστευτηρίων.
- (20) Η συνάφεια, η ανάπτυξη και η επικαιροποίηση των μικροδιαπιστευτηρίων εξαρτάται από: i) τη συνεργασία και τη σύμπραξη μεταξύ εθνικών αρχών, εκπαιδευτικών οργανισμών και οργανισμών κατάρτισης· και ii) τον τομεακό και διακλαδικό κοινωνικό διάλογο [σε αυτόν τον κοινωνικό διάλογο θα πρέπει να συμμετέχουν οργανώσεις που εκπροσωπούν τους εργαζόμενους και τους εργοδότες τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από τον δημόσιο τομέα, μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), και επαγγελματικό και διευθυντικό προσωπικό].
- (21) Η παρούσα σύσταση σέβεται πλήρως τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

Στόχοι

1. Συστήνεται στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια με στόχο:
 - α) να δώσουν τη δυνατότητα στα άτομα να αποκτήσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που χρειάζονται για να ευημερήσουν σε μια αγορά εργασίας και μια κοινωνία που εξελίσσονται, ώστε να μπορέσουν να επωφεληθούν πλήρως από την κοινωνικά δίκαιη ανάκαμψη και από τη δίκαιη μετάβαση στην πράσινη και την ψηφιακή οικονομία·
 - β) να στηρίξουν την ετοιμότητα των παρόχων μικροδιαπιστευτηρίων ώστε να ενισχύσουν τη διαφάνεια και την ευελιξία των ευκαιριών μάθησης που προσφέρουν, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους ανθρώπους να διαμορφώνουν εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης και επαγγελματικής σταδιοδρομίας·
 - γ) να προωθήσουν την αποφυγή αποκλεισμών και τις ίσες ευκαιρίες και να συμβάλουν στην επίτευξη ανθεκτικότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης και ευημερίας για όλους, στο πλαίσιο της δημογραφικής αλλαγής και σε όλες τις φάσεις των οικονομικών κύκλων.
2. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα μικροδιαπιστευτήρια ως εργαλείο που θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου για συμμετοχή του 60 % όλων των ενηλίκων σε κατάρτιση κάθε χρόνο, όπως καθορίστηκε στο σχέδιο δράσης για τον

³⁸ SWD(2020) 121 final.

³⁹ ΕΕ L 112 της 2.5.2018.

ευρωπαϊκό πύλωνα κοινωνικών δικαιωμάτων και όπως έγινε δεκτός με ικανοποίηση από τους ηγέτες της ΕΕ.

Πεδίο εφαρμογής

3. Η παρούσα σύσταση καλύπτει τα μικροδιαπιστευτήρια, καθώς και τις πολιτικές που μπορούν να στηρίζουν τον αποτελεσματικό σχεδιασμό και τη χρήση τους.
4. Τα μικροδιαπιστευτήρια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συμπλήρωση και την ενίσχυση των οικοσυστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης, διά βίου μάθησης και απασχολησιμότητας. Τα μέτρα που περιγράφονται στην παρούσα σύσταση δεν έχουν σκοπό να αντικαταστήσουν ή να διαταράξουν την αρχική εκπαίδευση, την τριτοβάθμια εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) ή τα παραδοσιακά επαγγελματικά προσόντα. Η πρόταση θεσπίζει μια κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση όσον αφορά τη συνεχιζόμενη και αναδυόμενη παροχή μικροδιαπιστευτηρίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και παρέχει ορισμό και κατευθύνσεις για τον σχεδιασμό, την έκδοση και την περιγραφή των μικροδιαπιστευτηρίων ώστε να διευκολυνθεί η ποιότητα, η διαφάνεια και η αξιοποίησή τους.

Ορισμοί

5. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
 - α) «Μικροδιαπιστευτήριο»: η καταγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχει αποκτήσει ο εκπαιδευόμενος έπειτα από μικρό όγκο μάθησης. Τα εν λόγω μαθησιακά αποτελέσματα έχουν αξιολογηθεί με βάση διαφανή και σαφώς καθορισμένα πρότυπα. Στόχος των κύκλων μαθημάτων που οδηγούν σε μικροδιαπιστευτήρια είναι να παράσχουν στον εκπαιδευόμενο ειδικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που ανταποκρίνονται σε κοινωνικές, προσωπικές ή πολιτιστικές ανάγκες ή σε ανάγκες της αγοράς εργασίας. Τα μικροδιαπιστευτήρια ανήκουν στον εκπαιδευόμενο και μπορούν να κοινοποιούνται και να μεταφέρονται. Μπορεί να είναι αυτοτελή ή να συνδυάζονται στο πλαίσιο μεγαλύτερων διαπιστευτηρίων. Υποστηρίζονται από διασφάλιση ποιότητας με βάση τα συμφωνηθέντα πρότυπα στον σχετικό τομέα ή κλάδο δραστηριότητας.
 - β) «Πάροχος μικροδιαπιστευτηρίων»: κάθε φορέας —συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων και οργανισμών εκπαίδευσης και κατάρτισης, των κοινωνικών εταίρων (δηλαδή οργανώσεων που εκπροσωπούν εργαζόμενους και εργοδότες), των εργοδοτών και της βιομηχανίας, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των εθνικών αρχών— που σχεδιάζει, παρέχει και εκδίδει μικροδιαπιστευτήρια για τυπική, μη τυπική και άτυπη μάθηση.
 - γ) «Πλαίσια μάθησης»: οι διάφορες φυσικές, διαδικτυακές, συνδυαστικές⁴⁰, εικονικές και ψηφιακές τοποθεσίες, τα περιβάλλοντα και τα πολιτισμικά πλαίσια εντός των οποίων οι άνθρωποι μαθαίνουν· τα πλαίσια αυτά καλύπτουν

⁴⁰ «Συνδυαστική μάθηση» στην επίσημη εκπαίδευση και κατάρτιση είναι ο όρος που χρησιμοποιείται για να περιγραφεί η περίπτωση στην οποία ένα σχολείο, ένας εκπαιδευτικός ή ένας εκπαιδευόμενος ακολουθεί περισσότερες από μία προσεγγίσεις κατά τη μαθησιακή διαδικασία.

όλες τις καταστάσεις στις οποίες μπορεί να πραγματοποιηθεί τυπική, μη τυπική και άτυπη μάθηση.

- δ) «Τυπική μάθηση»: συντελείται σε ένα οργανωμένο και δομημένο περιβάλλον, το οποίο είναι ειδικά αφιερωμένο στη μάθηση και, κατά κανόνα, οδηγεί στην αναγνώριση επαγγελματικού προσόντος, συνήθως με τη μορφή πιστοποιητικού ή διπλώματος. Περιλαμβάνει τα συστήματα γενικής εκπαίδευσης, αρχικής και τριτοβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης⁴¹.
- ε) «Μη τυπική μάθηση»: μάθηση που πραγματοποιείται εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω σχεδιασμένων δραστηριοτήτων όσον αφορά τους μαθησιακούς στόχους και τον χρόνο μάθησης, και όπου υπάρχει κάποια μορφή μαθησιακής υποστήριξης.⁴²
- στ) «Άτυπη μάθηση»: μάθηση που προκύπτει από καθημερινές δραστηριότητες και εμπειρίες, η οποία δεν είναι οργανωμένη ούτε διαρθρωμένη όσον αφορά τους στόχους, τον χρόνο ή τα μαθησιακά μέσα. Μπορεί να συμβαίνει χωρίς πρόθεση από την πλευρά του εκπαιδευομένου⁴³.
- ζ) «Φορητότητα»: η δυνατότητα κατόχου διαπιστευτηρίου να αποθηκεύει το μικροδιαπιστευτήριό του σε σύστημα της επιλογής του και να κοινοποιεί το διαπιστευτήριό σε οντότητα της επιλογής του (σε εθνικό ή διακρατικό επίπεδο), καθώς και η δυνατότητα όλων των συμμετεχόντων στην ανταλλαγή να κατανοούν το περιεχόμενο και να επαληθεύουν τη γνησιότητα του διαπιστευτηρίου.
- η) «Συνδυαστικότητα»: η δυνατότητα συνδυασμού διαφόρων μικροδιαπιστευτηρίων και λογικής προσθήκης του ενός στο άλλο.
- θ) «Αξιολόγηση»: η διαδικασία ή η μέθοδος αξιολόγησης, μέτρησης και τελικώς περιγραφής των δεξιοτήτων των ατόμων που αποκτώνται μέσω τυπικών, ή μη τυπικών και άτυπων πλαισίων. Η αξιολόγηση μπορεί να πιστοποιηθεί από τρίτο μέρος, από τον ίδιο τον εκπαιδευόμενο (αυτοαξιολόγηση) ή και από τους δύο.

Ορισμός και ενωσιακά τυποποιημένα στοιχεία για την περιγραφή ενός μικροδιαπιστευτηρίου

6. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εγκρίνουν:

- α) τον ορισμό των μικροδιαπιστευτηρίων που παρέχεται στην παράγραφο 5 στοιχείο α)·

⁴¹ Ορισμός από τη σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2012, για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης (EE C 398 της 22.12.2012).

⁴² Ορισμός από τον κανονισμό της 20ής Μαΐου 2021 για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό (EE L 189 της 28.5.2021).

⁴³ Ορισμός από τον κανονισμό της 20ής Μαΐου 2021 για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό (EE L 189 της 28.5.2021).

β) τα ενωσιακά τυποποιημένα στοιχεία για την περιγραφή ενός μικροδιαπιστευτηρίου (όπως περιγράφονται στο παράρτημα Ι), συμπεριλαμβανομένων των κάτωθι υποχρεωτικών στοιχείων:

- (1) ταυτοποίηση του εκπαιδευομένου
- (2) τίτλος του μικροδιαπιστευτηρίου
- (3) χώρα/περιφέρεια του εκδότη
- (4) φορέας χορήγησης
- (5) ημερομηνία έκδοσης
- (6) μαθησιακά αποτελέσματα
- (7) ονομαστικός φόρτος εργασίας που απαιτήθηκε για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων (στο ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων, όπου είναι δυνατόν)
- (8) επίπεδο (και κύκλος, εάν αυτό αρμόζει) της μαθησιακής εμπειρίας που οδήγησε στο μικροδιαπιστευτήριο (Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων, Πλαίσια Επαγγελματικών Προσόντων στον Ευρωπαϊκό Χώρο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης), κατά περίπτωση
- (9) είδος αξιολόγησης
- (10) μορφή συμμετοχής στη μαθησιακή δραστηριότητα
- (11) είδος διασφάλισης ποιότητας που χρησιμοποιείται για την υποστήριξη του μικροδιαπιστευτηρίου

γ) τις ενωσιακές αρχές για τον σχεδιασμό και την έκδοση μικροδιαπιστευτηρίων (όπως περιγράφονται στο παράρτημα ΙΙ).

Ανάπτυξη του οικοσυστήματος για τα μικροδιαπιστευτήρια

7. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν τη συνεχιζόμενη και αναδυόμενη ανάπτυξη μικροδιαπιστευτηρίων στο πλαίσιο τυπικών μαθησιακών πλαισίων, μεταξύ άλλων:

- α) στηρίζοντας τη διερεύνηση από τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του ρόλου των μικροδιαπιστευτηρίων στην παροχή ευκαιριών μάθησης σε διαφορετικούς εκπαιδευομένους, ειδικότερα με τη διεύρυνση μιας ελκυστικής και χωρίς αποκλεισμούς προσφοράς δραστηριοτήτων διά βίου μάθησης με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο, μεταξύ άλλων μέσω των δραστηριοτήτων των συμμαχιών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων⁴⁴.

⁴⁴ ΕΕ C 221 της 10.6.2021.

- β) στηρίζοντας τη διερεύνηση από τους παρόχους ΕΕΚ του ρόλου των μικροδιαπιστευτηρίων στη συνεχιζόμενη ΕΕΚ με σκοπό τη στήριξη της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης των ενηλίκων, μεταξύ άλλων μέσω των δραστηριοτήτων των κέντρων επαγγελματικής αριστείας ΕΕΚ·
- γ) διασφαλίζοντας τη διαθεσιμότητα δημόσιας χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και την παροχή μικρών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης που οδηγούν σε μικροδιαπιστευτήρια, σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τη θεσμική αυτονομία που καθιστά δυνατή την πολυμορφία και τη δημιουργικότητα.
8. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν τη συνεχιζόμενη και αναδυόμενη ανάπτυξη μικροδιαπιστευτηρίων στο πλαίσιο μη τυπικών και άτυπων μαθησιακών πλαισίων, μεταξύ άλλων:
- α) στηρίζοντας την υλοποίηση και τον σχεδιασμό μικροδιαπιστευτηρίων, μεταξύ άλλων μέσω της διαθεσιμότητας δημόσιας χρηματοδότησης, από άλλους παρόχους πέραν εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 7 (στους εν λόγω παρόχους περιλαμβάνονται: εταιρείες, κοινωνικοί εταίροι, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και ιδιωτικοί πάροχοι)·
- β) προωθώντας την ανάπτυξη μικροδιαπιστευτηρίων που σχεδιάζονται και εγκρίνονται από εκπροσώπους εργοδοτών και εργαζομένων μέσω του κοινωνικού διαλόγου·
- γ) προσαρμόζοντας τις διαδικασίες για την αναγνώριση της προηγούμενης μάθησης και την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης ώστε να καταστεί δυνατή η απονομή μικροδιαπιστευτηρίων.
9. Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να στηρίζουν την ποιότητα και τη διαφάνεια των μικροδιαπιστευτηρίων, μεταξύ άλλων:
- α) εφαρμόζοντας, προσαρμόζοντας και αναπτύσσοντας μηχανισμούς διασφάλισης ποιότητας για τα μικροδιαπιστευτήρια που εκδίδονται από διαφορετικούς τύπους παρόχων·
- β) στηρίζοντας τη χρήση συστημάτων συλλογής πληροφοριών σχετικά με τις δεξιότητες για την ανάλυση των αναγκών της αγοράς εργασίας και των δημογραφικών αλλαγών, ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός τυχόν αναγκών για ανάπτυξη ή επικαιροποίηση μικροδιαπιστευτηρίων·
- γ) διασφαλίζοντας ότι οι πάροχοι δημοσιεύουν καταλόγους των μικροδιαπιστευτηρίων που προσφέρουν, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της πολιτικής τους για την αναγνώριση μικροδιαπιστευτηρίων που εκδίδονται από άλλους παρόχους·
- δ) ενσωματώνοντας τα μικροδιαπιστευτήρια στα εθνικά πλαίσια και συστήματα επαγγελματικών προσόντων, κατά περίπτωση.
10. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθήσουν και να στηρίζουν την αποτελεσματική συνεργασία και διακυβέρνηση καθώς και αποτελεσματικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ:

i) των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των ιδρυμάτων κατάρτισης· ii) των κοινωνικών εταίρων· iii) των εργοδοτών και της βιομηχανίας· iv) των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών· και v) των εθνικών αρχών. Μέσω της εν λόγω συνεργασίας, διακυβέρνησης και εταιρικής σχέσης, θα πρέπει να εντοπίζονται οι ανάγκες για μικροδιαπιστευτήρια, καθώς και να αναπτύσσονται από κοινού και να επικαιροποιούνται τα μικροδιαπιστευτήρια.

Αξιοποίηση των δυνατοτήτων των μικροδιαπιστευτηρίων

11. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενσωματώσουν τα μικροδιαπιστευτήρια τόσο στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης όσο και στις πολιτικές για τις δεξιότητες, μεταξύ άλλων:

- α) συμπεριλαμβάνοντας τα μικροδιαπιστευτήρια στους εθνικούς καταλόγους κύκλων μαθημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης που προσφέρονται·
- β) χρησιμοποιώντας τα μικροδιαπιστευτήρια για να βελτιώσουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση για όλους τους εκπαιδευομένους, μεταξύ άλλων και για τις μειονεκτούσες και ευάλωτες ομάδες (όπως άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους, άτομα με μειωμένα προσόντα / μειωμένη εξειδίκευση, μειονότητες, άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, πρόσφυγες και άτομα με λιγότερες ευκαιρίες λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και/ή της κοινωνικοοικονομικά μειονεκτικής τους κατάστασης)·
- γ) χρησιμοποιώντας τα μικροδιαπιστευτήρια για τη στήριξη της μετάβασης από την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή την ΕΕΚ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την ολοκλήρωση πτυχιακών προγραμμάτων σπουδών·
- δ) χρησιμοποιώντας τα μικροδιαπιστευτήρια ως περαιτέρω μέσο για τη βελτίωση των βασικών και προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων ευρύτερου φάσματος εκπαιδευομένων, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση·
- ε) χρησιμοποιώντας τα μικροδιαπιστευτήρια για τη στήριξη της ανάπτυξης παροχής μάθησης στον τομέα της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, στο πλαίσιο της εθνικής εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα·
- στ) προωθώντας τη χρήση των μικροδιαπιστευτηρίων από ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλους παρόχους —σε συνεργασία με το οικοσύστημα γνώσεων και καινοτομίας που τα περιβάλλει— για την ενίσχυση της συνάφειας και την αύξηση του θετικού αντίκτυπου των μικροδιαπιστευτηρίων στην οικονομία των πόλεων και των περιφερειών τους·
- ζ) προωθώντας μέσω της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης την κατανόηση και τη χρήση των μικροδιαπιστευτηρίων από εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές (π.χ. στο πλαίσιο των Ακαδημιών Εκπαιδευτικών του προγράμματος Erasmus+), καθώς και από ακαδημαϊκούς και ερευνητές·
- η) προωθώντας τη χρήση των μικροδιαπιστευτηρίων για την άμεση μεταφορά των τελευταίων ευρημάτων της έρευνας σε ευκαιρίες μάθησης, ενισχύοντας τις

συνέργειες μεταξύ του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας·

- θ) διερευνώντας τη χρήση των μικροδιαπιστευτηρίων στον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης για την αμφισβήτηση των έμφυλων στερεοτύπων και άλλων στερεοτύπων που εισάγουν διακρίσεις όσον αφορά τις επιλογές σπουδών και στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών πρακτικών και του εκπαιδευτικού υλικού.
12. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενσωματώσουν τα μικροδιαπιστευτήρια στις οικείες πολιτικές για την απασχόληση και τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας (δηλαδή υπηρεσίες απασχόλησης, στήριξη της κατάρτισης και κίνητρα για την απασχόληση), ειδικότερα μέσω:
- α) της χρήσης των μικροδιαπιστευτηρίων για: i) την αντιμετώπιση των αναντιστοιχιών δεξιοτήτων και των σημείων συμφόρησης σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς και περιφέρειες· και ii) την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των εργαζομένων για δεξιότητες και θέσεις εργασίας που έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας, ειδικότερα στο πλαίσιο της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης·
 - β) της ένταξης κύκλων μαθημάτων κατάρτισης που οδηγούν σε μικροδιαπιστευτήρια σε εθνικά μητρώα αναγνωρισμένων ευκαιριών κατάρτισης που μπορούν να συνδεθούν με ατομικούς λογαριασμούς μάθησης και άλλα συστήματα υποστήριξης της κατάρτισης·
 - γ) της προώθησης της χρήσης των μικροδιαπιστευτηρίων ως μέσου για την επικαιροποίηση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των αυτοαπασχολούμενων και των εργαζομένων σε άτυπες μορφές απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που εργάζονται μέσω πλατφορμών·
 - δ) της διερεύνησης της χρήσης των μικροδιαπιστευτηρίων σε στοχευμένες πρωτοβουλίες για τη στήριξη μειονεκτουσών και ευάλωτων ομάδων και την παροχή κινήτρων σε τέτοιες ομάδες (όπως σε δικαιούχους ελάχιστου εισοδήματος, μακροχρόνια ανέργους και άτομα με μειωμένα προσόντα) για την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας·
 - ε) της διερεύνησης του ρόλου των μικροδιαπιστευτηρίων στα συστήματα εφαρμογής των εγγυήσεων για τη νεολαία με σκοπό τη στήριξη των νέων, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο προπαρασκευαστικής κατάρτισης και ποιοτικών προσφορών συνεχιζόμενης εκπαίδευσης ή κατάρτισης·
 - στ) της διερεύνησης του ρόλου των μικροδιαπιστευτηρίων στο πλαίσιο της εθνικής εφαρμογής της σύστασης σχετικά με την αποτελεσματική ενεργό στήριξη της απασχόλησης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (EASE)·
 - ζ) της διερεύνησης της χρήσης των μικροδιαπιστευτηρίων για την εκπλήρωση κανονιστικών απαιτήσεων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση σε ορισμένες θέσεις εργασίας και ορισμένα είδη εργασίας (π.χ. για άδειες, υποχρεωτική κατάρτιση και εγκρίσεις).
13. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν το ευρωπαϊκό δίκτυο εθνικών κέντρων πληροφοριών (ENIC-NARIC) για την ανάπτυξη διαδικασιών αναγνώρισης

μικροδιαπιστευτηρίων που εκδίδονται από διάφορους τύπους παρόχων, μεταξύ άλλων διερευνώντας τη δυνατότητα αυτόματης αναγνώρισης των μικροδιαπιστευτηρίων⁴⁵.

14. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι πληροφορίες και οι συμβουλές σχετικά με τον εντοπισμό και την επιλογή μικροδιαπιστευτηρίων ενσωματώνονται στις υπηρεσίες καθοδήγησης για τη διά βίου μάθηση, κατά περίπτωση. Σε αυτές περιλαμβάνονται υπηρεσίες καθοδήγησης σε πανεπιστημιακά κέντρα επαγγελματικού προσανατολισμού, δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης (ΔΥΑ), ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης, κοινωνικές υπηρεσίες και άλλες υπηρεσίες καθοδήγησης (απασχόληση, σταδιοδρομία, εκπαίδευση και κατάρτιση, καθοδήγηση). Η ενσωμάτωση της καθοδήγησης για τα μικροδιαπιστευτήρια σε αυτές τις υπηρεσίες θα πρέπει να εξυπηρετεί τις ανάγκες όλων των εκπαιδευομένων, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων και των ευάλωτων εκπαιδευομένων.
15. Τα κράτη μέλη θα πρέπει:
 - α) να ορίσουν μέτρα με βάση τις σχετικές εθνικές ρυθμίσεις και τα δημοσιονομικά πλαίσια για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης. Σε αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνονται μέτρα τα οποία να εμπίπτουν σε εθνικές κατανομές πόρων, όπου αυτό ενδείκνυται, καθώς και να συνδέονται με ατομικούς λογαριασμούς μάθησης (με τον δέοντα σεβασμό για την αρμοδιότητα και την αυτονομία των οργανισμών εκπαίδευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας στο εθνικό πλαίσιο)·
 - β) να κάνουν την καλύτερη δυνατή χρήση των ενωσιακών κονδυλίων και χρηματοδοτικών μέσων για τη στήριξη των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, από το υποστηρικτικό πλαίσιο έως την ανάπτυξη και τη χρήση μικροδιαπιστευτηρίων. Σε αυτά περιλαμβάνονται ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το πρόγραμμα Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το πρόγραμμα InvestEU, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το πρόγραμμα Interreg Europe, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», ο Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ταμείο Εκσυγχρονισμού, καθώς και εξατομικευμένη εμπειρογνώσια μέσω του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης.

Στήριξη από την Επιτροπή

Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόθεση της Επιτροπής:

16. Να αναπτύξει και να προσαρμόσει, κατά περίπτωση, υφιστάμενα εργαλεία και υπηρεσίες της Ένωσης για τη στήριξη της ανάπτυξης μικροδιαπιστευτηρίων από όλους τους τύπους παρόχων, μεταξύ άλλων:

⁴⁵ Όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό.

- α) υποστηρίζοντας την εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον τρόπο ενίσχυσης της διαφάνειας και εφαρμογής των υφιστάμενων μέσων της ΕΕ και της Μπολόνια στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την εσωτερική και εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας των μικροδιαπιστευτηρίων·
- β) διερευνώντας τρόπους προσαρμογής του οδηγού χρήσης του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με σκοπό την ενσωμάτωση των μικροδιαπιστευτηρίων·
- γ) διερευνώντας τρόπους προσαρμογής και ανάπτυξης ενωσιακών εργαλείων για τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα με σκοπό την ενσωμάτωση των μικροδιαπιστευτηρίων στα συστήματα ΕΕΚ·
- δ) ενισχύοντας τον ρόλο των ENIC-NARIC στην αναγνώριση των μικροδιαπιστευτηρίων για περαιτέρω σπουδές και/ή σκοπούς απασχόλησης, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη καθοδήγησης και κατάρτισης·
- ε) καταρτίζοντας έγγραφα καθοδήγησης σχετικά με τον τρόπο ένταξης των μικροδιαπιστευτηρίων στα εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων·
- στ) στηρίζοντας την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα, με την οποία θα δοθεί στους σπουδαστές η δυνατότητα να κοινοποιούν ηλεκτρονικά και με ασφάλεια τα αποτελέσματα των μικροδιαπιστευτηρίων σε άλλα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

17. Να υποστηρίξει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των ενδιαφερομένων μερών:

- α) προωθώντας την ευρωπαϊκή συνεργασία για τη διασφάλιση της ποιότητας των μικροδιαπιστευτηρίων·
- β) παρέχοντας κίνητρα για τη χρήση των μικροδιαπιστευτηρίων από τις συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων και τα κέντρα αριστείας ΕΕΚ με σκοπό την προώθηση και την ενθάρρυνση της αξιοποίησης των μικροδιαπιστευτηρίων από την ευρύτερη κοινότητα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
- γ) προωθώντας τη συμμετοχή σε μικροδιαπιστευτήρια στο πλαίσιο των Ακαδημιών Εκπαιδευτικών του προγράμματος Erasmus+ και άλλων παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης εκπαιδευτικών για την αντιμετώπιση των αναγκών των εκπαιδευτικών για συνεχή επαγγελματική εξέλιξη·
- δ) προωθώντας τη συμμετοχή σε μικροδιαπιστευτήρια στο πλαίσιο του Συμφώνου για τις δεξιότητες και των συνδεδεμένων πρωτοβουλιών συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων του σχεδίου στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία σχετικά με τις δεξιότητες, της ενισχυμένης Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για Θέσεις Μαθητείας και του Συνασπισμού για τις ψηφιακές δεξιότητες και τις ψηφιακές θέσεις εργασίας·
- ε) υποστηρίζοντας τη συνεργασία και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των ΔΥΑ και των εργοδοτών σχετικά με τον τρόπο χρήσης των

μικροδιαπιστευτηρίων για τη στήριξη της απασχολησιμότητας στο πλαίσιο του δικτύου ΔΥΑ·

- στ) διευκολύνοντας έργα συνεργασίας μεταξύ των κοινωνικών εταίρων σχετικά με τον τρόπο χρήσης και εφαρμογής των μικροδιαπιστευτηρίων για την κάλυψη των αναγκών σε δεξιότητες σε ευρωπαϊκό, εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και σε διάφορους τομείς.
18. Να στηρίζει την τεχνική εφαρμογή της σύστασης διερευνώντας περαιτέρω εξελίξεις στην πλατφόρμα Europass ώστε να παρέχονται:
- α) πληροφορίες σχετικά με ευκαιρίες μάθησης που οδηγούν σε μικροδιαπιστευτήρια και παρόχους που ακολουθούν την ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια·
 - β) στήριξη για την επαλήθευση της ταυτότητας των μικροδιαπιστευτηρίων μέσω ευρωπαϊκών ψηφιακών διαπιστευτηρίων για τη μάθηση·
 - γ) στήριξη για τη φορητότητα, τη συνδυαστικότητα, τη διαλειτουργικότητα, την ανταλλαγή και την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα μικροδιαπιστευτήρια μέσω ενός ευρωπαϊκού ανοικτού προτύπου το οποίο να καθορίζει κοινό μορφότυπο για τα μικροδιαπιστευτήρια.
19. Να στηρίζει την περαιτέρω έρευνα όσον αφορά: i) την υιοθέτηση της ευρωπαϊκής προσέγγισης για τα μικροδιαπιστευτήρια, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη χρήση τους από τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, τους εργοδότες και τους κοινωνικούς εταίρους· ii) ειδικά αποτελέσματα και οφέλη για τους εκπαιδευόμενους· και iii) την προστιθέμενη αξία τους σε σύγκριση με την παραδοσιακή παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης και συμπληρωματικά προς αυτήν.
20. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργαστούν για να βελτιώσουν το πεδίο εφαρμογής και την καταλληλότητα της συνεχιζόμενης συλλογής δεδομένων για τα μικροδιαπιστευτήρια σε ενωσιακό επίπεδο. Οι εργασίες αυτές θα πρέπει να εστιάσουν στα εξής: i) στις επενδύσεις στην εκπαίδευση ενηλίκων στο πλαίσιο εθνικών λογαριασμών και προϋπολογισμών· και ii) σε περαιτέρω τεκμηριωμένα στοιχεία σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν τα κίνητρα των ανθρώπων για τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης.

Υποβολή εκθέσεων

21. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν την παρούσα σύσταση το συντομότερο δυνατόν και να υποβάλουν σχέδιο έως (να προστεθεί ημερομηνία 12 μήνες μετά την έκδοση από το Συμβούλιο) στο οποίο θα καθορίζονται τα αντίστοιχα μέτρα που θα ληφθούν σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να υποστηριχθεί η επίτευξη των στόχων της σύστασης έως το 2025.
22. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει και να αξιολογεί την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας σύστασης χρησιμοποιώντας τα σχετικά ενωσιακά πλαίσια παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και κατόπιν διαβούλευσης με τα οικεία ενδιαφερόμενα μέρη, και να υποβάλει σχετική έκθεση στο Συμβούλιο εντός 5 ετών από την ημερομηνία έκδοσής της.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*